

Kedves Testvérek!

Az Eukharisztia az Oltáriszentség ajándéka és végső célja, hogy minden keresztény, aki azért született a világra, hogy a Krisztusi szeretetet megjelenítse a világban és egy második Krisztusi igehirdetővé váljon. A mise szó a pap által a liturgia végén elmondott latin kifejezésből származik: Ita missa est! Magyarul: Menjetek küldetésetek van! Kinek szól ez? Természetesen az Egyháznak, vagyis mindannyiunknak, akiket azért küldenek a világba, hogy meg-osszuk azt az ajándékot, amelyet kaptunk. Az Oltáriszentségben isteni szeretetet kapunk, Isten kimeríthetetlen, feltétel nélküli szeretetét. Ez a szeretet, cselekvő szeretet, arra készítet, hogy kimenjünk a világba, hirdessük az evangéliumot és az ő szeretetét, amelyre nagyon szüksége van.

Az Egyesült Államokban vannak olyan plébániai közösségek, amelyek a templom melletti parkoló kijáratánál táblákat függesztenek ki, így minden alkalommal láthatják a hívek, amikor vasárnap, elhagyják a templomot. Ez áll rajtuk: „Most missziós területre lépsz!” Ez valóban jó figyelmeztetés arra, hogy programot adjon hétköznapijainknak.

Alapvető, nemegyszer megszégyenítő tapasztalatunk, hogy ételre, italra szorulunk. Éhségünk, szomjúságunk újra meg újra emlékeztet arra, hogy mindaz, aminek örülünk, anyagi javak, vagy amire büszkék vagyunk, szellemi értékek, függvénye a legegyszerűbb létfeltételeknek. Az egyik költőnk írja. „Üres gyomorral nem lehet Himnuszt énekelni.” A megalázó éhség-szomjúság egyúttal nagyszerű emberi kapcsolatok kezdete is. Egymásra vagyunk utalva, egy falat kenyeret, egy pohár vizet egymástól remélhetünk, s közben a kenyérben, a vízben megérezhetjük a másik ember felénk hajló szeretetének, atyai vagy testvéri gondoskodásának jóízét is. Milyen üres volna e-nélkül az életünk!

A szellemi javak: szaporodnak, miközben osztogatjuk őket. Aki megtanít másokat egy matematikai bizonyításra, miközben tanít, maga is okosabb lesz. Az anyagi javak nem sokszorozódnak. Gondoljunk arra, hogy régen fejedagot határoztak meg a gabonából ami egy évre szólt. Aki a felebarátjának kenyeret adott, az a magáéból tört, magát rövidítette meg vele. Az éhség-szomjúság s az azt csillapító szeretet mögött így nyílik meg az áldozat nagyszerű lehetősége, törvénye. Nagy szó, hogy áldozatra is képesek vagyunk. Áldozatot tudunk hozni egymásért, és értő lélekkel el tudjuk fogadni egymás jó szívvvel hozott áldozatát.

Jézus beállt az éhező és szomjazó emberek sorába. Elfogadta a kenyeret, amit Mária és József tört neki, s aztán maga is kenyeret tört övéinek. Elfogadta az apró, de mégis nagyszerű áldozatokat, amelyek földi életét széppé tette, s meghozta a maga nagy áldozatát, hogy örök életet adó ételt, italt nyújthasson a benne hívőknek.

Jézus egy darab kenyérre mondta: „Ez az én testem”, egy ital borra mondta: „Ez az én vérem.” Mit kezdhetünk ezzel a kijelentéssel? Van, aki ennyit mond: „Nem értem, de Jézus mondta, hát hiszem. S eszem abból, amit én kenyérnek látok, de amit hitem szerint nem kenyérnek vallok már, hanem Jézus testének. Eszem, hogy Jézussal eggyé legyek.”

Bizonyos, hogy az eucharisztia s az utolsó vacsorát megújító szentmise: titok. „Hitünk szent titka” – amint mondani szoktuk. De Jézus nem hitünk próbájának szánta ezt az ajándékát, nem azért akart épp a kenyér és a bor „színe alatt” megjelenni köztünk, hogy értelmünket kerékbe törje. Minden biztonnyal beszédes jelnek találta a kenyér és a bor „színét”, valamit meg akart könnyíteni azzal, hogy eledeleként és italként adta testét és véréát az Egyház kezébe.”

Testem, amelyet sokakért adok; vérem, amely sokakért kiomlik...” Jézus nem egyszerűen a testét s a véréát kívánta látható színek alatt jelenvalóvá tenni oltáraink asztalán, hanem értünk odaadott testét, értünk kiontott véréát. Vagyis testével, véréával együtt az odaadásnak azt a gesztusát is, amellyel épp nagycsütörtök este elszánta magát arra, hogy Jeruzsálemben marad, és vállalja értünk a kereszthalált.

Mit ad az ember? Ma talán pénzt adunk legszívesebben, mert az egyetemes helyettesítője minden anyagi értéknek. Akkoriban kenyeret adott s egy pohár bort. Aki ezt kapta, tudta, hogy nemcsak testi éhét-szomját csillapíthatja vele, személyes kapcsolatok megteremtője s kifejezője is a falat kenyér, a kortynyi bor. Aki pedig adta, többnyire nem a fölöslegéből adott, maga szájától vonta el, amit kínált. A családapa, amikor kenyeret tör a gyermekeinek, saját életét, munkája gyümölcsét osztotta szét közöttük. Ehhez a nagyszerű és mindennapos „adáshoz” akarta odakapcsolni Jézus a maga áldozatát, amellyel testét adta, először kenyér színe alatt az utolsó vacsorán, aztán „valóságosan” a nagypénteki áldozatban. Ha ezt újra meg újra meggondoljuk, közelebb jutunk az oltáriszentség titkához, és mindennapi életünket is jobban oda tudjuk kapcsolni a szentmiséhez.

A föltámadott Jézus – az evangéliumi beszámolók szerint – ismételten olyankor jelent meg az apostolok között, amikor azok együtt voltak, és Jézus meghagyása szerint megtörték a kenyeret, kézről kézre adták a kelyhet, vagyis szentmisét mondtak. A szentmise attól kezdve, nemcsak az utolsó vacsora emlékét őrzi, nemcsak Jézus halálos elszánásának gesztusát újítja meg közöttünk.

A kenyér és a bor „színe alatt” nem Jézus halott teste és kiontott vére jelenik meg az oltárainkon, hanem a föltámadt és most már örökké élő Jézus. Hiszen épp a föltámadás dicsőségéhez tartozik, hogy mindenütt meg tud jelenni, egyszerre több helyen is jelen lehet. A szentségeknek általában közük van a húsvéthoz: azt az életet adják meg nekünk vagy gyarapítják bennünk, amely a Föltámadottban megjelent. De az oltáriszentség egészen különösen húsvéti szentség. Babits Mihály elmélkedte ezt végig megrendítő verssorokban:

Az Úr nem ment el, itt maradt.

Óbelőle táplálkozunk.

Óh különös, szent, nagy titok!

Az Istent esszük, mint az ős

törzsek borzongó lagzikon
ették-itták királyaik
húsát-vérét, hogy óriás
halott királyok ereje
szállna mellükbe, – de a mi
királyunk, Krisztus nem halott!
A mi királyunk eleven!

A nyugati egyházban használt harmadik eucharisztikus imában is ezt mondjuk: „Add, hogy mi, akik az ő testét és vérért magunkhoz vesszük, Szentlelkével eltelve egy test és egy lélek legyünk Krisztusban. A földi életünk célja nem csupán az, hogy egy nap a mennybe jussunk. Hanem az, hogy a mennyet már a földön jelenvalóvá tegyük. Bárhol is van Jézus, a menny jelen van. Minden szentmise végén, de inkább minden szentáldozás után, megkérdezhetjük tőle: Uram hová hívsz engem, hogy a mennyország jelenvalóvá legyen a földön? Hogyan hozzam el a reményt, vagy hogyan osszam meg az evangéliumot.

Ferenc pápa a Fratelli tutti magyarul („Mindnyájan testvérek”) kezdetű enciklikájában Assisi Szent Ferenc lelkületét kéri tőlünk, ahogy ő fogalmaz egy Evangélium-ízű életformát. Így fogalmaz a pápa levelében: Nyitott testvériségre, amely lehetővé teszi, hogy minden ember elismerjünk és szeressünk, függetlenül attól, hogy fizikailag közel van-e hozzánk, és attól is függetlenül, hogy hol született és hol él. Abban az Európában, amelyik kezd megfélekezni keresztény gyökereiről és lassan nem képes szeretetre méltó és segítségre szoruló testvért látni a másik emberben. Amen.